

Forældremyndighed

I forbindelse med separation eller skilsmisse er det nødvendigt at tage stilling til, hvem af forældrene der fremover skal have forældremyndigheden over børnene alene, hvis man ikke kan blive enige om at fortsætte den fælles forældremyndighed.

Bliver man enige om at fortsætte den fælles forældremyndighed, indebærer dette, at man skal rådføre sig og blive enige med hinanden om alle væsentlige ting og forhold, der vedrører barnet/børnene. Det drejer sig f.eks. om valg af, hvor barnet skal bo og i hvilken skole, barnet skal gå.

I forbindelse med separation eller skilsmisse gennem Statsamtet, er det en betingelse for at Statsamtet kan meddele bevilling til separation eller skilsmisse, at ægtefællerne er enige om, hvorledes der skal forholdes med forældremyndigheden, herunder om den fælles forældremyndighed skal fortsætte. Er ægtefællerne ikke enige om forældremyndighedsspørgsmålet, kan separation eller skilsmisse ikke gennemføres gennem Statsamtet.

I sådanne tilfælde er ægtefællerne henvist til at søge ægteskabet opløst gennem domstolene, og en af ægtefællerne skal således udtage stævning mod den anden med påstand om separation eller skilsmisse på vilkår blandt andet, at forældremyndigheden tilgår den pågældende ægtefælle alene.

Også i forbindelse med samlivsophør, hvor forældrene ikke har været gift, er det nødvendigt at tage stilling til, om den fælles forældremyndighed skal fortsætte. Kan forældrene ikke blive enige, er det nødvendigt at anlægge sag ved domstolene med påstand om, at den tidligere fælles forældremyndighed skal ophøre og fremover tilhøre den ene af forældrene alene.

I lang de fleste tilfælde, bliver forældrene, hvadenten de har været gift eller blot samboende, heldigvis enige om, hvorledes der skal forholdes med forældremyndigheden. Ofte fortsætter den fælles forældremyndighed, uanset at barnet tager fast bopæl hos den ene af forældrene.

I de få sager, der ender ved domstolene, gennemføres sagerne ved, at den ene forælder udtager stævning mod den anden, og der berammes retsmøde i sagerne 1 – 3 måneder efter, at stævning er forkyndt for modparten. Stævning og eventuelt svarskrift i disse sager er ofte meget kortfattede, og begrænser sig til at indeholde påstand og anbringender, og en meget kort sagsfremstilling. Selve domsforhandlingen foregår ved, at parterne møder med deres advokater i retten, hvor retsmødet er for lukkede døre. Parterne afgiver forklaring til Dommeren, først afhørt af den pågældendes egen advokat og dernæst af modpartens, og efter forklaringerne vil advokaterne normalt gå direkte til procedure af sagen. I enkelte tilfælde vil Dommeren udmelde en børnesagkyndig undersøgelse, og hvor processen forsinkes betydeligt, idet der hos børnepsykologerne er 6 – 8 måneders ventetid på samtaler m.m..

Vidneforklaringer og anden form for bevisførelse er normalt udelukket i disse sager. Drejer sagen sig om forældremyndighed over et større barn (10-12 år), vil dommeren ofte anmode om, at det pågældende barn møder til domsforhandlingen, således at en samtale kan finde sted med barnet. Dommerens samtale med barnet foregår i et lokale for sig. Forældrene får ikke at vide, hvad barnet har sagt til Dommeren.

Når Dommeren skønner, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, vil han ofte forsøge at mægle forlig i sagen, men opnås der med denne bistand ikke enighed, vil sagen blive optaget til dom, der typisk vil blive afsagt få uger efter selve domsforhandlingen.

PS/oktober 2003